

препарати до надходження до стаціонару). Виділені збудники мають чутливість до «класичних» антибактеріальних засобів.

Шуль Уляна Андріївна
**НЕВРОЛОГІЧНІ ПРОЯВИ У ХВОРИХ НА ГАРЯЧКУ
ЗАХІДНОГО НІЛУ**

Кафедра епідеміології
Науковий керівник: д-р мед. наук, проф. Н. О. Виноград
Львівський національний медичний університет імені
Д. Галицького, м. Львів, Україна

Shul Uliana Andriyivna
**NEUROLOGICAL MANIFESTATIONS IN PATIENS WITH
WEST NILE FEVER**

Department of Epidemiology
Scientific supervisor: d. med. sc., prof. N. O. Vynograd
Lviv National Medical University named after Danylo Galitsky, Lviv,
Ukraine

E-mail: pylichka83@gmail.com; Shul U. A.

Актуальність. Гарячка Західного Нілу (ГЗН) є найпоширенішим зооантропонозним трансмісивним «комариним» захворюванням у групі природно осередкових інфекцій. Вірус ГЗН належить до роду *Flavivirus* родини *Flaviviridae*, поширений на усіх континентах за винятком Антарктиди. В Європі основним видом комарів, які передають вірус ГЗН людям, є *Culex pipiens*. Інфікування описане також при вертикальній передачі від матері до дитини та парентеральним шляхом. За філогенетичними властивостями вірусу розрізняють кілька генетичних груп – генотипів, деякі з яких містять підгрупи, що обумовлює нерівномірний територіальний розподіл та тяжкість клінічної маніфестації ГЗН.

Мета роботи. Вивчити клініко-епідеміологічні особливості ГЗН, враховуючи вікову структуру населення та територіальне значення для поширення даних інфекцій.

Матеріали і методи. Проведено аналіз літературних джерел та інтернет-ресурсу для вивчення клініко-епідеміологічних особливостей у хворих із верифікованим діагнозом ГЗН.

Результати дослідження. Сприйнятливість людини до ГЗН є висока, зазвичай уражається сукупне населення. У віковій структурі захворюваності в гіперендемичних регіонах переважають діти молодшого віку та особи віком старше 50 років, причому у таких пацієнтів захворювання маніфестує тяжкими клінічними формами.

Клінічна картина ГЗН перебігає у різних варіантах: безсимптомна, грипоподібна (гарячкова) та нейроінвазивна (менінгіт, енцефаліт, гострий млявий параліч) форми.

У 2012 році в Техасі (США) був описаний масштабний спалах ГЗН, де було зареєстровано 1868 випадків захворювання. Найвищі показники захворюваності спостерігались у період з липня по серпень, що можна пов'язати з періодом максимальної активності векторів. У 1024 (45,2 %) пацієнтів було діагностовано гарячкову форму захворювання та у 844 (54,8 %) пацієнтів – нейроінвазивну. У 89 випадках захворювання мало летальне завершення, що становило 4,8 %. За статевою ознакою серед пацієнтів переважали чоловіки (55 %), жінки (45 %). У віковій структурі найбільша частка припадала на пацієнтів віком 45 – 64 (39 %) роки, однак і дитяча вікова група була залучена до епідемічного процесу. Захворювання у дітей віком 2 – 18 років спостерігалось у 3,8 %. Серед серопозитивних пацієнтів із діагностичними титрами антитіл до вірусу ГЗН класу IgM – 59 % мало гарячкову форму та 41 % – нейроінвазивну (в тому числі у 49 % спостерігався енцефаліт, у 42 % – менінгіт і 9 % – гострий млявий параліч).

За даними епідеміологічного анамнезу відомо, що третина інфікованих дітей напередодні перебувала у літньому оздоровчому таборі на території лісосмуги, частина дітей відпочивала у сільській місцевості та на приміських навколородних об'єктах. У всіх випадках можна було припустити, що діти тривало піддавались ризику укусів комарами. У кількох випадках були дані про місце проживання пацієнтів, яке знаходилось приблизно в межах 2 км від очисних споруд з розміщеними поруч каналами стоків. У всіх випадках пацієнти звертались за медичною допомогою зі скаргами на підвищену температуру тіла, болі в м'язах, загальну слабкість, іноді висип на тілі, приблизно у половини дітей спостерігались ознаки ураження ЦНС. Переважно попередні діагнози стосувались гострих респіраторних вірусних інфекцій (ГРВІ), лише після проведення серологічного дослідження з визначенням титрів антитіл до вірусу ГЗН класу IgM у дітей, вдалося верифікувати дане арбовірусне захворювання.

Серед дитячого населення віком від 1 місяця до 18 років було зареєстровано 1051 випадків ГЗН в США від 2002 по 2005 рік. Серед них – 317 (30 %) пацієнтів мали нейроінвазивний перебіг захворювання та 106 (34 %) пацієнтів були дітьми віком до 10 років. Двоє (0,6 %) педіатричних хворих з нейроінфекціями мали летальне завершення: немовля з енцефалітом і 14-річний хлопчик із менінгітом, ускладненим патологією імунної системи.

Спостереження за групою пацієнтів із нейроінфекціями при ГЗН, які проводили американські вчені (штат Колорадо), виявили, що із 19 пацієнтів – 2 (10 %) померли, 7 (37 %) були здоровими на момент виписки зі стаціонару, 6 (32 %) потребували подальшого підтримуючого лікування і 4 (21 %) перебували на тривалій реабілітації. Дані результати свідчать про те, що приблизно половина реконвалесцентів після

нейроінфекцій при ГЗН потребує тривалого подальшого лікування та реабілітації для відновлення функцій ЦНС.

Висновки. Отже, ГЗН залишається актуальною проблемою сьогодення, і в педіатричній практиці зокрема. Враховуючи, що в Україні відсутня адекватна система лабораторної діагностики ГЗН у мережі закладів охорони здоров'я, при дифдіагностиці пацієнтів з ураженням ЦНС важливо звертати увагу на дані епідеміологічного анамнезу, особливо про випадки укусів комарів та перебування в місцях виплоду та активної циркуляції даних векторів.

Юхимець Надія Анатоліївна, Дудник Аліна Олександрівна,
Чехолка Наталія Василівна

ІНФЕКЦІЙНІ ЗАХВОРЮВАННЯ ІЗ СИНДРОМОМ ЕКЗАНТЕМИ У ДІТЕЙ

Кафедра дитячих інфекційних хвороб

Науковий керівник: д-р мед. наук, проф. О. В. Виговська
Національний медичний університет імені О. О. Богомольця,
м. Київ, Україна

*Yukhimets Nadia Anatolyivna, Dudnik Alina Olexandrivna,
Cheholka Natalia Vasylivna*

INFECTIOUS DISEASES WITH RASH SYNDROME IN CHILDREN

Department of Children Infectious Diseases

*Scientific supervisor: d. med. sc., prof. O. V. Vigovska
Bogomolets national medical university, Kyiv, Ukraine
E-mail: nadezhda.yukhimets@mail.ru; Yukhimets N.*

Актуальність: Найбільша частота інфекційних захворювань спостерігається в дитячому віці, і відповідно, практична діяльність педіатра вимагає певних знань в даному розділі